

Mennyit ér egy vidéki zenekar?

Új vezetői ciklus, régi kihívásokkal Szolnokon

✍ Réfi Zsuzsanna

Tavaly nyáron öt esztendőre szóló kinevezést kapott a részben megújult szolnoki vezetői páros, hiszen Patkós Imre mellett Ignác Ervin fia, a 2016-tól az együttes mellett dolgozó Ignác Kristóf lett az ügyvezető. A team az eddigi építkezést követi, a Szolnoki Szimfonikusok Jászapáti és Martfű mellett a Musikverein-ben és a Schönbrunni Kastélyban is koncerteznek. Tervből akad jócskán, de hogy ezek közül mi az, ami valóban megvalósulhat, az a rendelkezésre álló büdzsé nagyságától is függ. Épp ezért jelent gondot, hogy úgy látják, még ha akadna is forrás, a vidéki zenekarokra jutó összeg jelentősen kisebb, mint amennyivel a budapesti együttesek gazdálkodhatnak.

– *Egyedüli pályázóként nyerték el a megbízatást, nem akadt kihívójuk.*

– **Ignác Kristóf:** Láta mindenki a számokat, amelyből kiderült, nincs az együttesnél tejjel-méz-zel folyó Kánaán. Persze nagyon örülünk annak, hogy működik a zenekar, látjuk, hogy az évek során honnan indultunk és hová jutottunk. Minden előadásunk teltház, de azzal is tisztában kell lenni, hogy folyamatos élet-halál harc folyik ma is a fennmaradásért. Most éppen létszámstop van, akkor rendezhetünk próbajátékot, ha távozik valaki.

– *Pedig épp egy esztendővel ezelőtt beszélgettünk a zenekari tervekről, s akkor szót ejtettünk arról is, szeretnék, ha 72 státuszra nőne a létszám.*

– **Patkós Imre:** Izaki Maszahiro, vezető karmesterünk már 2007-ben, amikor megalakult a nonprofit kft., elkezdte mondogatni, hogy szeretne 12 prímés zenekart. Hát, talán húsz év alatt sikerül majd elérnünk ezt a célt, mert ahogy most látom, jó esetben 2027-re lesz ekkora

létszámunk... Nem is tudnánk most eltartani ennyi zenészt, hiszen például a jelenlegi színházi megbízás során csak egy kis együttesre van szükség, és így, a teátrumi megrendelések csökkenésével rögtön keletkezett a költségvetésünkben egy 50 millió forintos hiátus... Ami a büdzsénk tíz százaléka, szóval nem könnyű pótolnunk. Erről egyébként Presser Gábor is beszélt egy nem régi cikkben (<https://index.hu/kultur/2024/02/07/presser-gabor-pinokkio-vigszinhaz-interju-sztevanovity-dusan-zene-konnyuzene-padlas/>): „A színházaknak járó támogatásokban ott kéne lennie egy, a színészek „zenei fejlesztésére” elkülöníthető tételnek.” Akár felcímkézve is kaphatnának ilyen forrást a színházak.

– **I. K.:** Hiába a szép tervek, ha az élet odacsap... Szerencsére eddigi történetük során a Szolnoki Szimfonikusok megtanultak a jég hátán is megélni és ez visz minket ma is sikerre. Nagyon örülök, hogy tavaly ősszel ismét játszhattunk a Musikverein-ben, Klagenfurtban is szerepeltünk, mindenütt érdeklődő közönség előtt léphettünk pódiumra. Jó érzés, hogy nem csak Szolnokon koncertezhetünk táblás házak előtt. Az osztrák

ügynökséggel évekkal ezelőtt kezdődött kapcsolatunk továbbra is gyümölcsöző, s ez az együttműködés segít anyagilag a víz fölött tartani az együttest, ráadásul a zenész kollégákat is motiválja, hogy ilyen helyszíneken szerepelhetnek. Az ügynökségnek köszönhetjük azt is, hogy rendszeresen felléphetünk a Zeneakadémián, de a Müpában ugyancsak visszatérő vendégek vagyunk.

– *Látom, egy új helyszínen, a MOMKultban is fellépnek.*

– **I.K.:** Igen, sok kereskedelmi fellépést vállalunk, hogy a muzsikusokat fizetni tudjuk és megtartsuk a munkaerőt. A Leander Szimfonikkal, Pejtsik Péterrel crossover koncerteket adunk, de nemcsak ott, hanem a RAM-Art Színházban is. Aztán Győrben is bemutatjuk ezt a produkciót, járjuk vele az országot, ahogy a Queen Symphonic-kal is. Ahhoz, hogy működjön az együttes, ilyen feladatokat is vállalunk, de örömmel tesszük, hiszen igaz, kicsit más zenei világ, de mind-mind nívós előadás. Fenntartónk, a város önkormányzatának vezetése is arra biztat, hogy vállaljunk bevételt hozó feladatokat, hiszen nem tudja érdemben növelni az együttes támogatását. Ami nem is csoda, hiszen látjuk, hogy az önkormányzat büdzséjéből mi mindenre kell áldozni...Épp ezért nekünk a fő feladatunk az egyensúly megtalálása, az ilyen jellegű felkérések és a klasszikus műsorok között. Azért is örülünk annak, hogy bővült a repertoárunk, mert elindult egy együttműködés a művészegyetemekkel, s ennek jegyében a berlini, a bécsi akadémiák a zenekarunkkal adják a vizsgakoncertjeiket, s akad olyan karmester is, aki Münchenből hozza a növendékeit, hogy velünk dolgozzon. Vannak érdeklődő tengerentúli fiatal dirigensek is... Ahhoz, hogy fizetést tudjunk adni, számos ilyen felkérést vállalunk kell.

– **P.I.** Viszont éppen az anyagi nehézségek miatt voltam kénytelen - harminc év után - nemet mondani a Filharmóniának. Korábban olyan évünk is akadt, amikor hatvan hangversenyt adtunk a felkérésükre, most viszont már olyan költsége van egy-egy ifjúsági előadásnak - amit a tőlük kapott összeg csak kis részben fedez-, hogy már nincs miből kipótolnunk. Az idej az első ilyen év, fájó szívvel engedtem el ezeket a koncerteket. Szerencsére jött egy új partner, aki többet tud az ifjúsági koncertekre áldozni, így továbbra is alkalmunk van ilyen előadásokon játszani. A közönségre nem lehet panaszunk, hiszen mindenütt sokan kíváncsiak a fellépéseinkre, Szolnokon pedig mindig biztos a teltház. Most tavasszal 7000 gyermek hallgathatja meg ifjúsági koncertjeinket térítésmentesen.

– *Márciusban a Schönbrunni Kastélyban is játszanak, ehhez ráadásul buszos túrát is szerveznek az érdeklődőknek.*

– **P.I.:** Két busz is megtelt már, tényleg lelkes a közönségünk. Örülünk, hogy ilyen különleges helyszíneken is muzsikálhatunk! Arról nem is beszélve, hogy időnként fontos, hogy a döntéshozók is hallják, lássák, milyen sikert arat és milyen termekben lép fel a zenekarunk. Így megtapasztalják azt is, hogy milyen ereje, hatása van a művészetnek.

– *Sokat emlegetik a büdzsé szűkösségét. Úgy tudom, ennek kapcsán írtak egy levelet is a döntéshozóknak, amelyben a források elosztásának a helyességét kérdőjelezték meg.*

– **I. K.:** Három csoportja van a támogatásoknak. A normatív keretrendszer, az NKA pályázati és az előadó-művészeti többlettámogatás. S azt láttuk, hogy ez utóbbinak nem transzparens, nem normatív és nem kiszámítható a felosztása. Hatalmasak az aránytalanságok, hiszen a keretből van olyan zenekar, amely 700 milliót kapott, míg a mi együttesünknek 70 jutott. Az NKA-nál is 120 millió forintba pályáztunk, és kaptunk összesen 10-et... Nem tartjuk igazságosnak ezt az elosztást. Mindez kiszámíthatatlanná teszi az évadtervezést is. Ez 2019 óta így történik, s azt látjuk, hogy nagyon aránytalan a nem kevés kulturális forrás megosztása a főváros és a nagyrészt konzervatív vidék között, miközben nyolcmillió ember vidéken él... Hét minisztériumnak írtunk és persze az MMA-nak. Mindezek kapcsán megfogalmaztuk a kétségeinket. Hangsúlyoztuk például azt is, hogy a kiemelt kategórián belül még feltűnőbb az egy budapesti együttesre jutó átlag 166 millió forint, szemben az egy vidéki együttesre jutó 23 millió forinttal. Aki vidéken él, az ennyivel kevesebbet ér? Csak pesti lakcímkártyával lehet jó muzsikus valaki? Nincs a vidéknek joga ugyanúgy a kultúrához és ugyanolyan finanszírozáshoz? Ezért lenne fontos a támogatási rendszer újragondolása, s a szakmai javaslatokat is érdemes volna figyelembe venni.

– *Milyen válaszok érkeztek?*

– **I. K.:** Mindenki igazat adott nekünk a problémafelvetésben, s azt írták, tudnak róla, de mindez nem az ő felelősségük. Mi pedig azt gondoljuk, de, hiszen a vidék kultúrájának kérdése társadalompolitikai kérdés, amely nem csak a szakminisztérium felelőssége.

– *A dolog pikantériája, hogy mostanra szinte az összes túlfinszírozott budapesti zenekar – amely az eddigi rendszer legnagyobb haszonélvezője volt - kilépett a Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetségéből...Nekik nem kell a közös érdekképviselő, eddig is a saját személyes kapcsolataikon keresztül biztosították költségvetésüket.*

– **P.I.:** Ilyen támogatások mellett ugyanis hiába érzik azt a hozzánk érkező muzsikusok, hogy jó műhelybe kerültek, mert kiemelkedő művészi, szólistai feladatokat kapnak, mégis hamar távoznak, mert a fizetéseink

nem versenyképesek. A frissen végzett fiatalok örömmel jönnek Szolnokra, de két-három év után tovább is állnak. Azért is kezdtünk el leveleket írni, mert azt érezzük, mi csak a láncainkat veszíthetjük el... Mert igenis vidéken is van igény a kultúrára, amit nem elégít ki az, hogy egy nagy együttes két évente eljön egy ifjúsági előadást tartani. A helyi zenekaroknak kell rendszeresen ellátni ezeket a feladatokat, mert a beágyazottság, a személyes kapcsolatok rengeteget számítanak.

I.K.: Tényleg azt látjuk, hogy az elosztásnál nem számít a szakmai input, hanem csak az, hogy ki milyen telefonszámokkal rendelkezik... Miért nem lehet a törvény alapján felosztani a többlettámogatást? Miért változnak évről évre a felosztási szabályok? Így tényleg tervezhetetlen az élet. Van egy német testvérenzenekarunk, ahol teljes értetlenséggel nézik a működésünket. Ők ugyanis két évre előre gondolkodnak. Mi pedig február végén még nem ismerjük az erre az évre szóló pontos költségvetésünket. Miközben mindent az előadó-művészeti törvény szellemében kell tennünk, mert a fenntartónk a törvény minden betűjét számon kéri rajtunk – teljes joggal. Limitálva van a koncertszámunk, a próbaszámunk, hogy mindent kigazdálkodjunk.

– *Az egyenlőtlen elosztásra vonatkozó felvetésükre akkor még nem érkezett igazi felelet...*

– **P. I.:** Závogyán Magdolnával, a KIM kultúráért felelős államtitkár asszonyával is volt egy megbeszélésünk,

s bízunk benne, hogy lesz a kezdeményezésünknek eredménye. Ha nem is azonnal, de talán ez alapján végiggondolják a döntéshozók, hogy ez az elosztás, felosztás mit takar... Nem fogjuk feladni a harcot. Már csak azért sem, mert ha több pénzünk volna, akkor nemcsak 72 státuszt tudnánk biztosítani, hanem még a bért is meg tudnánk emelni, hosszú távon is megtartva a zenészeket, ezáltal is javítva a hangzást.

– *Említették tavaly, hogy tengerentúli turnéra is indulnának. E téren léptek előre?*

– **I. K.** A tengerentúlra két irányból lehet eljutni. Mi pályázunk arra, hogy ott legyünk a 2025-ös oszakai világi kiállításán. A Magyar Állami Népi Együttessel, Pál István Szalonáékkal van egy különleges magyar műsorunk, s bízunk abban, hogy onnan akár Amerika felé is indulhatunk tovább. Emellett korábban kínai turnét is terveztünk, meglátjuk, hogy miként tud megvalósulni. Összességében azonban azt tudom mondani, hogy hálásak vagyunk azért, hogy létezőnk, hogy az évek során egyre előrébb és előrébb tudtunk lépni. A legfontosabb feladatunk az, hogy Szolnokot és környékét, a régiókat szolgáljuk, hogy az ott élők hallhassanak élőzenét, nagyzenekari koncerteket a közreműködésünkkel. Nem akarunk nem önazonosak lenni, a ránk szabott szerepünket szeretnénk még teljesebben betölteni, mert a regionalitásban és abban hiszünk, hogy a körülöttünk élőknek is biztosítani kell a minőségi kulturális, művészeti életet. ■

A SAVARIA SZIMFONIKUS ZENEKAR PRÓBAJÁTÉKOT hirdet

II. HEGEDŰ SZÓLAMVEZETŐ ÁLLÁSRA egész állásra

határozott idejű munkaszerződéssel, próbaidő kikötésével

KÖTELEZŐ ANYAG:

Mozart: G-dúr, vagy D-dúr, vagy A-dúr hegedűversenyének I. tétele kadenciával

Bach: szabadon választott szólószonáta vagy partita tétel

ZENEKARI ANYAG:

Bartók: Concerto - V. tétel előlről (8. ütem) az 50. ütemig (első szólam) V. tétel 256-317-ig

R. Strauss: Don Juan – 1. Tétel B-ig

Mozart: Varázsfuvola nyitány – előlről 39-ig

Brahms: 1. szimfonia – 2. Tétel 22-től B-ig

Mozart: Esz-dúr szimfonia – Finálé előlről - A-ig

Beethoven: 6. Szimfonia – 4. tétel előlről C-ig

A zenekari részletek letölthetők a zenekar honlapjáról (www.sso.hu/hirek)

Jelentkezés: Savaria Szimfonikus Zenekar
9700 Szombathely, Rákóczi F. u. 3.
fodor.daniel@sso.hu

KÖVETELMÉNYEK:

- felsőfokú végzettség
- erkölcsi bizonyítvány /az állás elnyerése esetén/
- magyarországi munkavállalási engedély

A JELENTKEZÉSHEZ SZÜKSÉGES DOKUMENTUMOK:

szakmai önéletrajz
- zenei végzettséget igazoló dokumentum

A PRÓBAJÁTÉK HELYSZÍNE:

Bartók Terem, Szombathely, Rákóczi F. u. 3.

A PRÓBAJÁTÉK IDŐPONTJA: 2024. április 30. kedd 11:00 óra

Az állás, sikeres próbajátékot követően 2024. június 1-től tölthető be.

Bérezés: az Mt és a Kollektív szerződés szerint.

A zenekar zongorakísérőt nem biztosít, kérésre helyi zongorakísérőt tudunk ajánlani!

Kapcsolattartó: Fodor Dániel
tel: +36 20 360 02 34
e-mail: fodor.daniel@sso.hu